

Vålarö

Frälsegård

Nämnd första gången i skrift 1379 då Ingeborg Fadersdotter lämnade gården till Bo Jonsson Grip. Då skrivet Vardharnö.

1510 ägdes gården av Nils Bosson Grip.

Gården ägdes redan på mitten av 1500-talet av Björksund.

Gården brändes ner av ryssarna 1719.

Under perioden 1760-1893 var gården uppdelad i en uppgård och en nergård.

Enligt Södermanlands läns Kalender 1929 bestod arealen av: 10 hektar åker och 95 hektar skog. Den totala arealen var 271 hektar.

Senaste bostadshuset används idag som sommarstuga.

Brukare

- 1553-1554 1. **Bengt**, nämnd i jordeböckerna.
- 1573 2. **Johan**, nämnd vid Älvsborgs Lösen. Han ägde då 32 ½ lod silver, 3 skålpund koppar, 16 kor, 8 kalvar, 13 får, 3 svin och 1 hingst. Totalt beskattades han med 23 mark och 2 öre i penningar samt 3 lod och 1 qvintin silver.
- 1580-1596 3. **Nils**, nämnd i tiondelängder.
- 1613 4. **Anders**, nämnd vid Älvsborgs Lösen 1613.
- 1625-1629 5. **Jöns**. Fick böta 1 mark till kyrkan 1627. Nämnd i domboken vid vintertinget 1627. Han hade blivit bestulen när han hade lagt sig drucken och somnat på en utmark vid Lumbra. Fick böta 1 mark 1629 till kyrkan.
- 1629-1637 6. **Mickell**. Fick böta 1 daler till kyrkan 1630. Instämd till sommartinget 1631, angående obetalt tionde. Fick böta 3 daler till kyrkan 1633 för öknamn. Även instämd till hösttinget 1634, för stämningsförsummelse. Fick böta 10 mark 1636 till kyrkan. Fick böta 1 daler till kyrkan 1637 för helgedagsbrott.
Hustru **Brita Månsdotter**. Omgift med nästa brukare.
Barn: **Per**. Senare brukaren (8).
Olof. Möjligen den som blir torpare på Granholmen och Bergö. Tro-
ligen hans son som dog 1651 då det testamenterades 8 öre till kyrkan.
- 1641-1651 7. **Erik**. Fick böta 10 öre till kyrkan 1646.
Hustru **Brita Månsdotter**. Änka efter föregående brukare. Instämd till vintertinget 1661, för att hennes häst hade jagat ner en annan häst, som var satt på bete på ön, i sjön.
Barn: Dotter död 1648. Testamenterades ½ Riksdaler till kyrkan. Möjligen hustruns barn i förra giftet.
En dotterson dog 1642. Testamenterades 2 mark till kyrkan.

- 1651-1691 8. **Per Mickellsson**. Instämd till sommartinget 1660 angående skuld av 25 daler och 2 gäddor tillsammans med modern. Död 1691. Testamenterade 1 daler och 16 öre till kyrkan.
Hustru **Karin**, född ca 1639. Begravd 21/9 1712. Möjligen dotter till föregående brukare.
Barn: **Gillius**. Nästa brukare.
Dotter. Gift med **Nils**. Barn: **Pehr**, född 1/1 1690.
Lisken, bor kvar här 1704.
Svärmodern död i december 1690. Testamenterade 1 daler till kyrkan.
- 1691-1727 9. **Gillius Persson**. Son till föregående brukare.
Hustru **Karin Jonsdotter**, född ca 1681. Begravd 14/9 1735.
Barn: **Pehr**, döpt 21/12 1702. Nästa brukare.
Jonas, döpt 10/2 1707 i Bälinge. Drunknade. Begravd 24/4 1730.
Anders.
- 1727-1736 10. **Per Gilliusson**, döpt 21/12 1702. Son till föregående brukare. Brukar som ogift. Möjligen den Per Gilliusson som senare brukade Tattartorp och bytte namn till Gillis Perman.
- 1736-1760 11. **Jonas Larsson**, döpt 10/8 1700. Född i Bregård. Son till brukaren Lars Jonsson och Karin Persdotter på Bregård. Möjligen torpare på Ådalen innan. Var på hemresa från Nyköping när han föll ut ur sin lilla båt och drunknade. Begravd 12/9 1762. Gift 19/9 1725 med
Hustru **Anna Andersdotter**, född ca 1697. Död av ålderdom. Begravd 5/3 1775.
Barn: **Lars**, döpt 19/10 1729. Född i Bregård. Nästa brukare på nergården.
Brita, döpt 23/9 1733. Född i Bregård. Gift med nästa brukare på uppgården.
Kerstin, född 29/3 1740. Gift 1) 3/11 1761 med Bengt Gabrielsson på Wadholmen. Gift 2) i november 1765 med brukaren på Brandbol i Svärta socken.

Vålarö uppgård

Brukare

- 1760-1784 1. **Pär Andersson**, döpt 3/12 1732. Född på Rågö. Son till brukaren Anders Jönsson och Brita på Rågö. Död av halssjuka. Begravd 20/5 1783. Gift 18/11 1760 med
Hustru **Brita Jonsdotter**, döpt 23/9 1733. Född i Bregård. Dotter till föregående brukaren på Vålarö (11) innan delningen. Död av lungsot. Begravd 3/2 1793.
Barn: **Anders**, född 14/4 1762. Nästa brukare.
 Lars, född 10/12 1765. Gift 14/10 1800 i Bälinge med **Stina Andersdotter**, född 1769 i Runtuna socken. Deras barn: **Pär**, född 15/1 1802. Familjen utflyttade till Dragsvik i Bälinge socken, där han blev torpare.
 Maria, född 2/10 1768.
 Jonas, född 4/5 1773. Levde en halv timme. Begravd 24/6 1773.
 Catharina, född 28/4 1777. Död av kikhosta. Begravd 24/9 1780.
- 1786-1821 2. **Anders Pärsson**, född 14/4 1762. Son till föregående brukare. Död 10/4 1838. Gift 29/11 1791 med
Hustru **Anna Pärsdotter**, född 1766 i Svärta socken. Död 4/11 1820 av håll och styng.
Barn: **Pär**, född 28/1 1794. Brukar på Vålarö nergård.
 Anders, född 3 april 1798. Nästa brukare.
 Lars, född 6/3 1801. Torpare på Roparstan. Kallar sig Sjögren.
 Anna Maria, född 1/1 1806. Drunknade 16/5 1825.
 Brita Stina, född 14/5 1815. Gift med brukaren på Lapptorp i Svärta socken.
- 1821-1872 3. **Anders Andersson**, född 3/4 1798. Son till föregående brukare. Död 15/5 1886. Gift 1) 18/9 1825 med
Hustru 1) **Anna Maja Jonsdotter**, född 1804 i Nikolai socken. Inflyttad 1821 från Rågsundet. Död 25/5 1845 av lungsot.
Hustru 2) **Brita Cajsa Andersdotter**, född 28/9 1816 i Svärdsklöva, Svärta socken. Dotter till brukaren Anders Gabrielsson och Anna Cajsa Pärsdotter på Svärdsklöva i Svärta socken. Piga här innan. Gifta 28/12 1848. Död 26/5 1874.
Barn: **Anders Peter**, född 16/11 1825. Skeppare på Petterslund i Svärta sn.
 Anna Stina, född 18/9 1832. Utflyttad 1856 till Nyköpings västra församling.
 Carl Eric, född 20/10 1837. Utflyttad 1864 till Svärta socken.
 Sophia, född 6/4 1840. Död 5/5 1846 av bröstsjukdom.
 Emma Sofia, född 25/5 1851. Gift med nästa brukare.
 Johan Axel, född 8/4 1853. Död 7/7 1872.
 Isaac Henning, född 17/1 1861. Färjkarl på Skansfärja i Mörkö sn.

- 1872-1875 4. **Johan Erik Elfversson**, född 9/2 1845 i Björktorp, Runtuna socken. Son till torparen Johan Erik Elfversson och Charlotta Jansdotter på Björktorp i Runtuna socken. Dräng här innan giftet. Död 19/12 1875. Gift 4/7 1872. Hustru **Emma Sofia Andersdotter**, född 25/5 1851. Dotter till föregående brukare. Omgift med nästa brukare.
Barn: **Emma Erika**, född 18/1 1874. Död 23/2 1874.
- 1877-1893 5. **Anders Peter Arvid Andersson**, född 28/12 1853 i Betlehem, Svärta socken. Son till torparen Anders Petter Andersson och Sophia Jonsdotter på Betlehem. Inflyttad 1876 från Svärta socken. Gift 14/10 1877 med Hustru **Emma Sofia Andersdotter**, född 25/5 1851. Änka efter föregående brukare. Död 3/1 1892.
Barn: **Karl Johan Arvid**, född 8/9 1878.
Frans Viktor Leonard, född 4/12 1881.
Helga Sofia Sabina, född 15/4 1885. Död 12/12 1887.
Anders Edvin Valdemar, född 16/4 1890.
Familjen utflyttade 1893 till Västerljung socken.
- 1893- Uppgårdens och nergårdens slås samman. Brukarna bor på uppgården.

Vålarö nergård

- 1760-1780 1. **Lars Jonasson**, döpt 19/10 1729. Född i Bregård. Son till brukaren innan delningen (11). Gift 22/10 1754 i Qvisslinge, Svärta socken med Hustru **Elisabet Andersdotter**, född 24/5 1735 i Qvisslinge, Svärta socken. Dotter till brukaren Anders Persson och Ingrid Jonsdotter på Qvisslinge i Svärta socken.
Barn: **Anna Maria**, född 23/1 1756. Gift med lotsen på Skebol i Bälunge sn.
Anders, född 1/1 1758. Nästa brukare.
Brita, född 19/2 1762.
- 1780-1785 2. **Anders Larsson**, född 1/1 1758. Son till föregående brukare. Gift 27/11 1781 med Hustru **Brita Ericsdotter**. Inflyttad från Björksund.
Barn: **Eric**, född 11/11 1782.
Anna Maria, född 20/2 1785.
Familjen utflyttade troligen till någon annan socken.

- 1786-1809 3. **Anders Andersson**, född 9/4 1744 på Rågö. Son till brukaren Anders Jönsson och Brita på Rågö. Familjen inflyttad från Rågö, där han var brukare. Död 8/2 1817 av lungdot. Gift 26/10 1766 i Västerlång socken. Hustru **Maria Eriksdotter**, född 2/8 1741 i Öknäs, Västerlång socken. Dotter till brukaren Erik Pärsson och Catharina Andersdotter på Öknäs i Västerlång socken. Död 20/1 1809 av ålderdom.
Barn: **Anders**, född 19/12 1771 på Rågö. Nästa brukare.
Maria, född 13/2 1776 på Rågö. Gift med lotsdräng på Oxlö i Nikolai socken.
Maja Greta, född 5/7 1780 på Rågö. Fick oäkta barnet **Anna Greta**, född 26/3 1801 med bokhållaren Nils Carl Blomberg på Björksund. Utflyttade 1808 till Nyköping.
Christina, född 28/6 1783 på Rågö. Fick oäkta barnet **Stina**, född 16/4 1808 med skepparen Westerström från Västervik.
- 1809-1815 4. **Anders Andersson**, född 19/12 1771 på Rågö. Son till föregående brukare. Gift 26/10 1809 med
Hustru **Stina Wickström**, född 12/6 1785 i Hummelvik, Nikolai socken. Dotter till kronolotsen Anders Wickström och Anna Andersdotter på Stora Hummelvik i Nikolai socken.
Barn: **Anna Stina**, född 5/12 1811.
Brita Charlotta, född 14/1 1815.
Familjen utflyttade 1815 till Rensholmen i Svärta socken, där han blev torpare.
- 1815-1818 5. **Pär Andersson**, född 21/4 1788 i Sjösa, Svärta socken. Son till nästa brukare Anders Pehrsson (6) i hans första gifte med Anna Ericsson. Familjen inflyttade 1815 från Rörvik. Död ca 1818. Gift 1814 med
Hustru **Catharina Larsdotter**, född 3/3 1785 i Ringöla. Dotter till brukaren Lars Pärsson och Stina Andersdotter på Råå.
Barn: **Anna Stina**, född 24/6 1816.
Lars Peter, född 10/6 1819.
- 1818-1819 6. **Anders Pehrsson**, född 1764 i Svärta socken. Far till föregående brukare. Familjen inflyttade 1818 från Rörvik, där han var brukare. Gift 2) 1811 med
Hustru 2) **Lisa Pehrsson**, född 1784 i Svärta socken.
Barn: **Brita Stina** (Hustruns oäkta barn), född 26/8 1808 i Rörvik.
Anna Lisa (Hustruns oäkta med båtsman Jan Peter Ekbock) född 4/8 1811 i Rörvik.
Anders, född 21/1 1814.
Maria Catharina, född 23/5 1816.
Familjen utflyttade 1819 till Sommartorp, där han blev brukare.

- 1819-1839 7. **Per Andersson**, född 28/1 1794 i Vålarö uppgård. Son till brukaren Anders Persson och Anna Pärsdotter på Vålarö uppgård. Död 26/4 1839 av pleuresie. Gift 1820 med
Hustru **Brita Stina Olsdotter**, född 14/11 1797 på Ringsö i Bälunge socken. Dotter till brukaren Olof Gabrielsson och Stina Larsdotter på Ringsö i Bälunge socken. Omgift med nästa brukare.
Barn: **Anders Peter**, född 7/1 1822. Död 25/2 1822 av slag.
Anna Stina, född 17/7 1824. Död 6/8 1824 av slag.
Ulla, född 6/9 1825. Död 27/3 1847 av lungshot.
Anna Sophia, född 17/9 1835. Död 28/10 1835 av slag.
Anders Peter, född 24/9 1839. Död 23/10 1839 av slag.
- 1842-1843 8. **Carl Peter Andersson**, född 12/8 1806 i Svärdsklöva, Svärta socken. Son till brukaren Anders Gabrielsson och Brita Stina Carlsdotter på Svärdsklöva i Svärta socken. Död 1/1 1843 av lungshot. Gift 31/1 1841 med
Hustru **Brita Stina Olsdotter**, född 14/11 1797 på Ringsö i Bälunge socken. Änka efter föregående brukare. Död 26/1 1864.
- 1843-1862 9. **Johan Erik Söderlund**, född 14/2 1814 i Svärdsklöva, Svärta socken. Son till brukaren Anders Gabrielsson och Anna Cajsa Pärsdotter på Svärdsklöva i Svärta socken. Inflyttad 1841 från Svärta socken. Död 10/5 1862. Gift 18/6 1847 med
Hustru **Margaretha Sofia Lundberg**, född 19/7 1831 i Byggninge, Bälunge socken. Dotter till torparen Johan Peter Lundberg och Anna Catharina Olsdotter på Byggninge i Bälunge socken. Inflyttad 1846 från Nyköping. Död 21/11 1861.
Barn: **Anna Sophia**, född 11/6 1847. Död 27/7 1847.
Anna Lotta, född 15/9 1848. Död 17/12 1859.
Johan Theodor, född 14/4 1851. Utflyttad 1870 till Svärta socken.
Eric Robert, född 19/4 1853. Utflyttad 1871 till Ösmo socken i Stockholms län.
Carl Henning, född 11/8 1854. Utflyttad 1863 till Granhammarstugan, som fosterbarn.
Anders Theodor, född 18/6 1857. Död 20/9 1860.
Carolina Wilhelmina, född 1/9 1859. Död 27/10 1865.
Sockenstämmoprotokoll från 1/6 1862 berör vårdnadsersättning för de föräldralösa barnen.
- 1862-1913 10. **Anders Gustaf Jansson**, född 31/10 1834 i Norrgård. Son till brukaren Jan Andersson och Brita Andersdotter på Norrgård. Familjen inflyttade 1862 från Norrgård. Brukade gården till 1913 då den slogs ihop med uppgården, därefter kvar som inhyst. Död 28/6 1913. Gift 17/11 1859 med
Hustru **Stina Lovisa Sandberg**, född 1/3 1829 i Gatstugan. Dotter till sockenskräddaren Carl Sandberg och Stina Carlsdotter på Gatstugan. Död 17/10 1906.
Barn: **Anna Mathilda**, född 10/11 1863. Gift med brukaren på Hummelvik i Bälunge socken.
Carl Eric, född 28/1 1866. Nästa brukare på hela Vålarö.
Gustaf Alfred, född 4/3 1872. Död 20/1 1873.

Vålarö

- 1893-1906 12. **Karl Erik Andersson**, född 28/1 1866. Son till föregående brukare på ner-gården (10). Flyttar till uppgården när han blir ensam brukare på Vålarö. Drunknade 5/8 1906 i en seglingsolycka tillsammans med hustrun och en dräng från Hårkranktorp (se Södermanlands Nyheter 6/8 1906). Gift 1) 28/6 1891 med
Hustru 1) **Margareta Augusta Åman**, född 13/8 1864 i Mättinge, Väster-ljung socken. Dotter till brukaren Lars Erik Åman och Anna Christina Nilsdotter där. Död 28/4 1903.
Hustru 2) **Anna Matilda Karlsson**, född 22/12 1880 i Frutäppan, Björkvik socken. Dotter till Carl Abraham Karlsson och Lovisa Olsdotter. Drunknade 5/8 1906. Inflyttade 1903 från Nyköpings västra församling. Giftn 3/9 1904.
- 1906-1923 13. **Karl Fredrik Pettersson**, född 11/9 1860 i Ådalen. Son till brukaren Pehr Erik Ersson och Anna Sofia Andersdotter på Ådalen och Rörvik. Familjen inflyttade 1906 från Göksätter, där han var torpare. Avskrift av arrendekontrakt från 14/3 1907. Kvar 1936. Gift 25/11 1883 med
Hustru **Eva Carolina Andersson**, född 24/12 1864 i Nyköpings östra församling. Dotter till brukaren Anders Peter Karlsson och Hedda Karolina Lindgren på Sommartorp och Bregård. Död 31/1 1931.
Barn: **Karl Ivar**, född 1/7 1888 i Göksätter. Inskriven vid Nyköpings sjömanshus. Utflyttade 1910 till Matteus församling i Stockholm.
Emma Elvira, född 13/4 1891 i Göksätter. Gift med nästa brukare.
Maria Carolina, född 26/3 1895 i Göksätter. Gift med fiskaren på Skansen i Svärta socken.
- 1923-1945 14. **Anders Petter Johansson**, född 28/1 1887 i Kornhamn. Svärta socken. Son till torparen Johan Arvid Andersson och Ulrika Sofia Söderlund där. Familjen inflyttade 1921 från Nikolai socken. Gift 25/4 1915 med
Hustru **Emma Elvira Karlsson**, född 13/4 1891 i Göksätter. Dotter till föregående brukare.
Barn: **Anders Bertil**, född 12/8 1915 i Nikolai socken.
Sven Einar, född 1/12 1925.